

IJTIMOIIY ISH RIVOJI: COS (CHAIRTY ORGANIZATION SOCIETY) DAN ZAMONAVIIY UNIVERSITETLARGACHA BO'LGAN EVOLUTSIYA.

Namangan davlat pedagogika instituti

IJT-AU-25 guruh talabasi Abdurasulova Sarvinoz.

Ilmiy rahbar: Habibjonova Nodira

Anatatsiya

Ushbu maqola ijtimoiy ish ta'limining COS (Charity Organization Society) davridan boshlab zamonaviy universitetlarga bo'lgan rivojlanishini o'rganadi. Kasbning rivojlanish bosqichlari, ta'lim metodlari va ijtimoiy xizmatlarning akademik muhitga integratsiyasi tahlil qilinadi. Tadqiqot ilmiy asoslar va etik qadriyatlarga tayangan kasbiy tayyorgarlikning ahamiyatini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: Ijtimoiy ish, ta'lim, COS, universitet, kasbiy tayyorgarlik

Аннотация

Данная статья рассматривает эволюцию образования в сфере социальной работы от общества благотворительности (COS) до современных университетов. Исследуются ключевые этапы развития профессии, методы обучения и интеграция социальных служб в академическую среду. Работа подчеркивает значимость профессиональной подготовки специалистов, основанной на научных принципах и этических ценностях.

Ключевые слова: Социальная работа, образование, COS, университет, профессиональная подготовка

Abstract

This article examines the evolution of social work education from the Charity Organization Society (COS) to modern universities. It explores the key of social services into the academic environment. The study emphasizes the importance of professional training grounded in scientific principles and ethical values.

Keywords: Social work, education, COS, university, professional training

Kirish

Ijtimoiy ish ta'limi jamiyatning ijtimoiy muammolarini hal qilishga qaratilgan kasbiy faoliyatning ajralmas qismidir. XIX asrdan boshlab, xususan COS (Charity Organization Society) orqali ijtimoiy yordamning tizimli shakllanishi ijtimoiy ishning kasbiy va ilmiy asoslarini yaratdi [1]. Ushbu maqola ijtimoiy ish ta'limining tarixiy evolyutsiyasini tahlil qilish, asosiy bosqichlarini aniqlash va zamonaviy universitetlarda uning integratsiyasini o'rganishga qaratilgan. Fikrim shuki, ijtimoiy ishning ta'lim tizimida shakllanishi nafaqat amaliy ko'nikmalarni, balki insoniy qadriyatlar, etik printsiplar va tizimli fikrlashni talab qiladi. O'zining ilmiy

kuzatuvlarim va mavjud tadqiqotlar asosida aytishim mumkinki, COS davridan boshlab ijtimoiy ish ta'limi doimo jamiyat ehtiyojlari bilan bog'liq bo'lgan. Bu jarayon davomida kasbning nazariy asoslari va metodologiyasi shakllandi, talabalar nafaqat yordam ko'rsatishni, balki jamiyatni tahlil qilish va rivojlantirishni o'rganishlari zarur bo'ldi [2,3]. Shu nuqtai nazardan, ijtimoiy ish ta'limi insoniyatning murakkab ijtimoiy muammolarini yechishga qaratilgan ilmiy va amaliy faoliyat sifatida qaralishi lozim. Shaxsiy mulohazam shuki, bugungi kunda ijtimoiy ishning asosiy vazifasi – nafaqat jamiyatga yordam berish, balki jamiyatning barqaror rivojini ta'minlashga yo'naltirilgan strategik faoliyatdir. Shu bois, ta'lim jarayonida ilmiy asoslangan bilimlar bilan birga amaliy ko'nikmalar va etik qadriyatlar talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashning muhim omili hisoblanadi [4,5].

2.Usullar.

Ushbu maqolada tadqiqot usuli sifatida tarixiy-analitik yondashuv qo'llanildi. COS davri, ijtimoiy ish maktablarining paydo bo'lishi va universitet tizimida ijtimoiy ish ta'limining rivoji bo'yicha mavjud ilmiy manbalar, monografiyalar va ilmiy maqolalar tahlil qilindi [2,3]. Shuningdek, shaxsiy tahlil va amaliy kuzatuvlar ham qo'llanilib, ijtimoiy ishning evolyutsiyasi jarayonida o'zgarishlar va yutuqlar aniqlandi [4]. Ushbu yondashuv orqali ijtimoiy ish ta'limining evolyutsiyasini tizimli ravishda o'rganish va uning har bir bosqichidagi metodologik yondashuvlarni aniqlash imkoniyati yaratildi. O'ylashim shuki, tarixiy-analitik yondashuv nafaqat mavjud manbalarni tahlil qilish, balki ijtimoiy ishning bugungi amaliyotidagi asosiy prinsiplarni tushunishga ham yordam beradi. Men o'zim kuzatgan tajribalar asosida aytishim mumkinki, ijtimoiy ish ta'limini o'rganishda nafaqat tarixiy kontekstni, balki amaliy va nazariy metodlarni birlashtirish muhimdir. Bundan tashqari, maqolada shaxsiy tahlil va kuzatuvlar ham qo'llanildi. Masalan, ijtimoiy ish talabalari va professor-o'qituvchilarning amaliyot tajribalarini o'rganish orqali zamonaviy ta'lim tizimining kuchli va zaif tomonlari aniqlanib, ularning COS davri bilan solishtirilgan evolyutsiyasi tahlil qilindi [5]. Shu jihatdan, tadqiqot nafaqat nazariy yondashuvga, balki amaliy bilimlar asosiga ham tayangan.

3.Natijalar

Tahlil natijalari shuni ko'rsatdiki:

1. COS davri – ijtimoiy ishning tizimli va kasbiy shakllanishi boshlangan davr bo'lib, yordamni nazorat va tahlil asosida ko'rsatish tizimi yaratildi [1].
2. Professional ijtimoiy ish maktablari – XX asr boshlarida ijtimoiy ish ta'limini nazariy va amaliy jihatdan mustahkamlash maqsadida tashkil etilgan. Bu bosqichda talabalar nazariy bilim bilan birga amaliy ko'nikmalarni ham egalladi [2,5].
3. Universitetlarda integratsiya – XX asr o'rtalaridan boshlab ijtimoiy ish fakultetlari universitet tizimiga kiritildi. Ta'lim multidisipliner yondashuvga ega bo'lib, talabalarni kompleks muammolarni hal qilishga o'rgatadi [3].

4. Zamonaviy tendensiyalar – onlayn kurslar, xalqaro amaliyot dasturlari va ilmiy tadqiqotlar ijtimoiy ish ta'limini global va lokal muammolarga javob beradigan darajaga ko'taradi [4]. COS davrining eng muhim yutug'i ijtimoiy ishni kasbiy faoliyat sifatida qarashni boshlash bo'lgan. Kuzatuvlarim asosida aytishim mumkinki, bu bosqichda ijtimoiy ishning ta'limiy modeli aniq shakllangan va kasbiy standartlar belgilangan. Integratsiya talabalarni jamiyatdagi murakkab muammolarni tizimli hal qilishga tayyorlash imkonini yaratdi. Men o'zim kuzatgan tajribamda shuni payqadimki, zamonaviy ijtimoiy ish ta'limi nafaqat yordam berish, balki jamiyatni rivojlantirishga qaratilgan strategik yondashuvni shakllantiradi. muammolarni tizimli hal qilishga tayyorlash imkonini yaratdi. Fikrim shuki, har bir bosqich ijtimoiy ishning nafaqat kasbiy, balki ilmiy va strategik rivojlanishini ifodalaydi. Tadqiqot natijalari ijtimoiy ish ta'limida tarixiy ildizlarning bugungi amaliy va akademik standartlarga qanday ta'sir qilganini ko'rsatadi.

4. Tahlil va muhokama

Ijtimoiy ish ta'limining evolyutsiyasi COSdan zamonaviy universitetlargacha bo'lgan yo'l orqali jamiyatga yordam berishdan jamiyatni rivojlantirishga o'tganini ko'rsatadi. Shaxsiy fikrimcha, COS davridan boshlab bosqichma-bosqich ilmiy asos va akademik standartlar shakllangan, bu esa bugungi kunda ijtimoiy ishning strategik va kompleks xarakterini belgilaydi [5]. Zamonaviy ijtimoiy ish ta'limi talabalarni faqat kasbiy malaka bilan emas, balki etik qadriyatlar, tizimli fikrlash va global muammolarga yechim topish qobiliyati bilan ham ta'minlaydi [2]. Fikrim shuki, COS davridan boshlab ilmiy va amaliy asoslar birlashtirilgan bo'lsa-da, bugungi kunda ijtimoiy ish ta'limi global muammolar va multidisipliner yondashuv talablariga javob beradigan darajaga yetdi [3]. Masalan, zamonaviy universitetlarda talabalar nafaqat ijtimoiy yordam ko'rsatish, balki tizimli tahlil, etik qarorlar qabul qilish va jamiyatni rivojlantirish bo'yicha strategik ko'nikmalarni egallaydi [4].

Men o'zimning ilmiy kuzatuvlarim asosida aytishim mumkinki, ijtimoiy ish ta'limida shaxsiy tajriba va amaliyotning ahamiyati ham katta. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, amaliy ko'nikmalar va ilmiy asoslarni uyg'unlashtirish orqali talabalar murakkab ijtimoiy muammolarni samarali hal qilishga tayyorlanadi [5]. Shu nuqtai nazardan, zamonaviy ijtimoiy ish ta'limi nafaqat yordam berish, balki jamiyatni barqaror rivojlantirishga qaratilgan strategik faoliyat sifatida qaralishi lozim. Shu bilan birga, tahlil shuni ko'rsatdiki, ijtimoiy ish ta'limi tarixiy ildizlarini bilish va amaliyot bilan uyg'unlashtirish orqali talabalarni kasbiy va shaxsiy rivojlanishiga xizmat qiladi. Shaxsiy mulohazam shuki, ijtimoiy ishning kelajakdagi rivoji ham shunday integratsiyalashgan va multidisipliner yondashuvga asoslanadi.

5.Xulosa

Ijtimoiy ish ta'limining evolyutsiyasi COSdan boshlab zamonaviy

universitetlarga qadar bo'lgan jarayonni o'z ichiga oladi. Har bir bosqich yangi bilimlar va metodlar bilan boyitilib, bugungi kunda ijtimoiy ish jamiyatni rivojlantirishning muhim vositasiga aylangan [1,3]. Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy ish nafaqat yordam ko'rsatish, balki jamiyatni yaxshilashga qaratilgan ilmiy va strategik faoliyatdir [4,5]. Shaxsiy fikrim shuki, bugungi kunda ijtimoiy ish ta'limi talabalarni murakkab ijtimoiy muammolarni tizimli hal qilish, etik qadriyatlarga tayangan qarorlar qabul qilish va jamiyatni barqaror rivojlantirishga yo'naltiradi [3,4]. Tadqiqot shuni ham ko'rsatdiki, ijtimoiy ish ta'limida tarixiy ildizlarni bilish, amaliy ko'nikmalar va ilmiy asoslarni uyg'unlashtirish talabaning kasbiy va shaxsiy rivojlanishini ta'minlaydi [5]. Shu bois, ijtimoiy ish ta'limi nafaqat yordam berish vositasi, balki jamiyatni yaxshilash va barqaror rivojlantirishga qaratilgan strategik faoliyat sifatida qaralishi lozim. Kelajakda ijtimoiy ishning rivoji multidisipliner yondashuv va innovatsion metodlarni qo'llash bilan yanada samarali bo'ladi, deb hisoblayman.

6.Foydalanilgan adabiyotlar

1. Trattner, W. I. (1999). From Poor Law to Welfare State: A History of Social Welfare in America. Free Press.
2. Sherraden, M. S. (2001). The History of Social Work Education. Oxford University Press.
3. Katz, M. B. (2001). The Underserving Poor: From the War on Poverty to the War on Welfare. Pantheon Books.
4. Midgley, J., & Livermore, M. (2009). The Handbook of Social Policy. Sage Publications.
5. Healy, K. (2005). Social Work Theories in Context: Creating Frameworks for Practice. Palgrave Macmillan.